

Liikenne- ja viestintäministeriö
Helsinki

Viite: Luonnos täydentäväksi hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi Liikenne- ja viestintäviraston perustamisesta, Liikennevirastosta annetun lain muuttamisesta ja eräksi niihin liittyviksi laeiksi

LINJA-AUTOLIITON LAUSUNTO LIIKENNEALAN VIRASTOUUDISTUKSESTA

Linja-autoliitto lausuu otsikkoasiasta seuraavaa.

Virastouudistuksen valmistelu ja sen kiirehtiminen perustuneen ennemmin lähestyviin eduskuntavaaleihin kuin hallituksen esityksessä esitettyihin perusteisiin. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan vain reilut neljä kuukautta ennen vaaleja. Hallituksen esitys ei perustu hallitusohjelmaan, ja sen valmistelu on tullut esiin vasta sen jälkeen, kun valtion liikenneverkko-yhtiöesitys kaatui poliittisesti.

Hallituksen esitys ja nyt puheena oleva hallituksen esityksen täydennysluonnos näyttävät liikenneverkkoyhtiön käännteisenä hallinnollisena uudistuksena, jossa Väylävirasto on myöhemmin yhtiötettävissä. Tämä ajatus tulee selkeästi esiin myös LVM:n tulevaisuuskaatsauksessa. Toiseen virastouudistuksella pyritään turvaamaan se, että tulevaisuudessa hallitusneuvotteluissa ei puututtaisi liikenteen ja viestinnän hallintoon.

Linja-autoliikenteen kannalta maankäyttö ja kaavoitus ovat olennaisesti merkittävämpiä yhteiskunnallisia muutostekijöitä kuin esimerkiksi taajuushallinto. Viestintämarkkina on liikennealaa huomattavaksi kehittyneempi ja kaupallisempi, mikä asettaa jo uudistuksen lähtökohdat kyseenalaiseksi. Maankäytössä ja rakentamisessa on selvää, että yhteiskunnan sääntelytarve ja -intressi säilyvät jatkossakin.

Tämä näkökulma on esillä jo valmistelussa olevissa hallitusohjelmatavoiteissa. Poliittisissa keskusteluissa on tullut hyvin esiin se, että nyt esitetyllä virastouudistuksella ei voida sinänsä estää ministeriö-rakenteen tulevia muutoksia, jos hallitusohjelmeneuvotteluissa siihen päädyttäisiin. Vastaava keskustelu on käynnissä kuin vuoden 2015 hallitusohjelmeneuvotteluihin valmistauduttaessa.

LINJA-AUTOLIITTO

Virastouudistukseen on syytä suhtautua kriittisesti myös siksi, että mahdollisen maakuntauudistuksen ja liikennealan lainsäädäntöuudistusten vuoksi muutoksia on vireillä jo muutoinkin. On olemassa merkittävä riski siitä, että kiireellä ja ilmeisen selvillä muilla kuin hallituksen esityksessä esitetyillä perusteilla tehtävä uudistus voisi menestyksekkäästi onnistua ja edistää liikennealan kehitystä.

Virastouudistuksen kiirehtiminen ja sen perusteena esitetyt näkemykset ovat ongelmallisia edellä esitettyjen peiteltyjen tavoitteiden vuoksi. Nämä näkökohdat ovat tulleet selvästi esiin, kun asiasta on keskusteltu esimerkiksi eduskunnassa. Valmisteluun liittyvän vallankäytön käänteisenä seurauksena voi olla jatkossa nykyistä vahvempi poliittinen ohjaus siihen, miten liikenteen ja viestinnän sääntelyä tullaan seuraavalla vaalikaudella ohjaamaan.

Valtion väyläverkkoyhtiössä (rahoitus mukaan lukien) voi olla ja todennäköisesti onkin myönteisiä ja edistettäviä tavoitteita seuraavalla vaalikaudella. Näitä ei kuitenkaan tulisi nyt enempää vaarantaa esitetyllä, varsin lyhytnäköisellä hallinnollisella uudistuksella. Poliittisen päätöksenteon ja valmistelun uskottavuuden kannalta olisi parempi, että kokonaisuudistuksia jatkettaisiin vasta eduskuntavaalien jälkeen.

LINJA-AUTOLIITTO RY

Mika Mäkilä
toimitusjohtaja